

УДК 343.818

Т. Б. Ніколаєнко

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИГЛЯДІ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ЩОДО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Постановка проблеми. Існуюча система виконання кримінальних покарань, побудована ще за радянських часів, не відповідає сучасному рівню соціально-економічного розвитку суспільства та принципам гуманізму й поваги до прав і свобод людини під час виконання покарання. Незважаючи на прийняття в 2003 р. Кримінально-виконавчого кодексу України з якісно новими засадами виконання кримінальних покарань, сьогодні в Україні фактично збережено радянську систему управління виправними закладами з притаманними їй рисами адміністративно-командного управління. Неefективність застосування покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, визначає поширеність практики надання судами переваги призначення покарань, пов'язаних з ізоляцією особи – позбавленням її волі. Український стан тримання засуджених, невідповідність умов їх тримання як нормам національного законодавства, так і європейським стандартам, низький рівень організації соціально-виховної й психологічної роботи із засудженими, критичний стан підприємств установ виконання покарань щодо можливості залучення всіх засуджених до праці, невідповідність сучасним умовам ринкової економіки визначили пріоритети та шляхи реформування Державної кримінально-виконавчої служби України [1].

Сьогодні Україна переживає не найкращі часи в усіх сферах життєдіяльності з комплексом злочинних проявів на всіх рівнях. Найбільше занепокоєння викликає зростання злочинності у військовій сфері. Вчинення злочинів особами, які стоять на сторожі нашої держави, захищають права й свободи громадян, забезпечують могутність батьківщини, відстоюють її незалежність і територіальну цілісність, а отже, повинні бути взірцем честі й добропорядності, призводять до втрати довіри до них, становлення як загрозливих елементів суспільства та держави. Зростання кількості зареєстрованих військових злочинів позначилось на кількості засуджених військовослужбовців із відбуванням покарання, пов'язаного з позбавленням волі. За 6 місяців 2016 р. кількість засуджених військовослужбовців становила 1 357 осіб. За даними Державної судової адміністрації, Державної пенітенціарної служби України (далі – ДПтС), виокремлення їх в окрему категорію осіб, засуджених до позбавлення волі, немає. Це пов'язано з тим, що після набрання законної сили обвинувальним вироком суду, яким військовослужбовцеві призначено покарання у вигляді позбавлення волі, останній звільняється з військової служби, виключається зі списків особового складу військової частини та втрачає статус військовослужбовця (п. «є» ч. 6 ст. 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу») [2]. На підставі рішення Регіональної комісії з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі, він направляється для відбування покарання до установи вико-

нання покарань у межах регіону за відповідними індивідуальними й персональними нарядами. Проте якщо цей військовослужбовець раніше проходив службу в правоохоронних органах, то відповідно до чинного законодавства він направляється до Менської виправної колонії управління ДПтС України в Чернігівській області (№ 91) або до сектора при Галицькій виправній колонії управління ДПтС України в Івано-Франківській області (№ 128) – якщо це особа жіночої статі [3]. Така позиція законотворця пов'язана з метою забезпечення окремого утримання засуджених, які раніше працювали в правоохоронних органах, та забезпечення їх безпеки як таких осіб, які раніше захищали закон. Проте питання щодо забезпечення окремого утримання інших категорій осіб, зокрема військовослужбовців, які також здійснюють правозастосовні чи правоохоронні функції, законодавством не визначається. Таке становище, на нашу думку, є досить неоднозначним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Формування національних безпекових та оборонних спроможностей, що дадуть змогу відновити територіальну цілісність України, гарантувати мирне майбутнє, своєчасно виявляти, запобігати та нейтралізувати зовнішні й внутрішні загрози національній безпеці, потребує реформування та розвитку сектора безпеки й оборони України. Реалізація поставленої мети полягає не лише в створенні ефективної системи управління сектором безпеки та оборони як цілісної функціональної системи, а й у вдосконаленні системи державного захисту військовослужбовців, співробітників і працівників складових частин сектора безпеки й оборони [4]. У коло наукових досліджень Б.П. Андресюка, О.П. Голоти, С.С. Королюва, В.С. Чорного та інших авторів потрапляють здебільшого аспекти модернізації української армії, кардинальних змін утримання, грошового й соціального забезпечення військовослужбовців, посилення діяльності щодо боротьби з корупцією у військовій сфері, суворого відбору кандидатів на військову службу за високими професійними, етичними та моральними якостями; вироблення в офіцерів та особового складу Збройних Сил України (далі – ЗСУ) непримиренного ставлення до проявів нестатутних відносин та інших порушень законодавства у військовій сфері; утвердження патріотизму, духовності, моральності; формування національної гідності, психологічних і військово-професійних якостей, необхідних для виконання завдань за призначенням; проведенням необхідних заходів, спрямованих на усунення причин та умов вчинення військових злочинів. Проте питання щодо необхідності поліпшення умов правового становища військовослужбовців, які потрапляють до місць позбавлення волі, жодного разу не піднімались.

Вбачаючи в цьому досить серйозну прогалину, метою статті визначаємо дослідження питань визнання необхідності нормативного врегулювання системою особливих заходів державного захисту забезпечення безпеки військовослужбовців під час відбування покарання в місцях позбавлення волі.

Виклад основного матеріалу. Закон України (далі – ЗУ) «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» визначає коло суб'єктів, на яких розповсюджується дія системи особливих заходів державного захисту від перешкоджання виконання цими особами покладених законом обов'язків і здійснення наданих прав, від посягань на життя, здоров'я, житло й майно їх самих та їхніх

близьких родичів у зв'язку зі службовою діяльністю. Такими суб'єктами є працівники правоохоронних органів – органів прокуратури, Національної поліції, Служби безпеки України (далі – СБУ), Військової служби правопорядку у ЗСУ, Національного антикорупційного бюро України, органів охорони державного кордону, органів доходів і зборів, органів та установ виконання покарань, слідчих ізоляторів, органів державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони; інші органи, які здійснюють правозастосовні чи правоохоронні функції; співробітники кадрового складу розвідувальних органів України, працівники Антимонопольного комітету України та уповноважені особи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, які беруть безпосередню участь у виконанні вироків, рішень, ухвал і постанов судів (ч. ч. 1, 2 ст. 2 ЗУ «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів») [5].

Існування такого переліку зумовлює постановку питання про те, чому постійний склад дисциплінарного батальйону (військовослужбовців підрозділів охорони, забезпечення та управління), який призначений для забезпечення виконання кримінального покарання щодо військовослужбовців, які за вироком суду засуджені до тримання в дисциплінарному батальйоні, не підлягають системі особливих заходів державного захисту як такі, що виконують кримінальне покарання на підставі рішення суду. Дисциплінарний батальйон, який безпосередньо підпорядковується начальнику Центрального управління Військової служби правопорядку, є військовою частиною, що утримується на окремому штаті, призначений для забезпечення виконання кримінального покарання щодо військовослужбовців, які за вироком суду засуджені до тримання в дисциплінарному батальйоні. З одного боку, дисциплінарний батальйон є військовою частиною, яка у своїй діяльності керується положеннями відповідно до законодавства у сфері військових правовідносин, а з іншого – об'єктом забезпечення виконання кримінального покарання стосовно військовослужбовців у вигляді тримання в дисциплінарному батальйоні, що регулюється положеннями кримінально-виконавчого законодавства щодо порядку виконання покарання у вигляді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Забезпечуючи виконання покарання у вигляді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців за основним своїм призначенням, дисциплінарний батальйон, як і органи й установи виконання покарань, має підлягати державному захисту із системою встановлених особливих заходів; як і Військова служба правопорядку, він має брати участь у реалізації функцій участі у виконанні завдань до проведення робіт під час введення режиму воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, у проведенні профілактичної роботи серед засуджених, правовому вихованні, забезпеченні військової дисципліни серед військовослужбовців, забезпеченні виконання кримінального покарання стосовно військовослужбовців (ст. 10 ЗУ «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України») [6]. Тому, як і інші органи, що здійснюють правозастосовні чи правоохоронні функції у сфері виконання покарань (зокрема, органи та установи виконання покарань, слідчі ізолятори, Військова служба правопорядку у ЗСУ), дисциплінарний батальйон має бути визнаний як такий, що підлягає державному захисту системою особливих заходів від перешкоджання вико-

нання ним покладених законом обов'язків, здійснення наданих прав, від посягань на життя, здоров'я, житло, майно його постійного складу та їхніх близьких родичів у зв'язку зі службовою діяльністю.

Заслугує на увагу ще одне положення стосовно військовослужбовців, які відповідно до чинного законодавства здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції та не підлягають системі особливих заходів державного захисту. Один із головних аспектів у сфері функціонального призначення держави – це ефективність реалізації її правоохоронної функції. Як охоронна функція права не можлива без охорони існуючих суспільних відносин, так і охоронна діяльність держави не існує поза нормативно-правовою базою й системою правоохоронних органів, які забезпечують її виконання. Право охороняє суспільні відносини та утворює юридичні підстави для правоохоронної діяльності держави, функціонування її правоохоронної системи. Правоохоронна діяльність визначається правоохоронною функцією держави, реалізується в правоохоронних відносинах і відповідає їх принципам.

Поняття правоохоронної діяльності в правовій та соціально-політичній літературі застосовується широко. Як багатоаспектна діяльність вона спрямовується політичними й управлінськими засобами на блокування соціальних відхилень, локалізацію соціальної напруги, правових конфліктів у правозастосовних, правостановлюючих, правозабезпечувальних, правопримувальних і правовідновлювальних діях уповноваженими органами в системі напрямів діяльності державних органів із забезпечення правосуддя, органів прокуратури, діяльності з виявлення, запобігання й розслідування злочинів, захисту державної безпеки, державного кордону та охорони правопорядку [7, с. 9]. При цьому поняття «правоохоронні органи» в правовій науці не визначене із чіткими критеріями їх системи, які були б загальноприйнятими та виключали існування діаметрально протилежних позицій. Зокрема, одна з них спрямована на обмеження правоохоронної системи органами, які займаються боротьбою зі злочинністю, іншими правопорушеннями, їх профілактикою, називаючи її «силовими правоохоронними органами»; інша ж спрямована на розширення переліку правоохоронних органів, відносячи до них усі органи, які займаються забезпеченням правопорядку, контролем за проведенням масових заходів, забезпеченням охорони вищих посадових осіб тощо [8, с. 7].

Саме другий підхід знайшов вияв у нормативному визначенні переліку правоохоронних органів у ЗУ «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» [8, с. 10]. Кожен із вказаних органів, виконуючи завдання, здійснює діяльність у напрямках із сукупністю повноважень щодо охорони права в певних сферах суспільних відносин. Гарантом воєнного захисту національної безпеки держави, її стабільності в суспільстві виступають ЗСУ, які виконують як оборонну, так і захисну функцію держави. Стаття 1 ЗУ «Про Збройні Сили України» визначає ЗСУ як військове формування, на яке відповідно до Конституції України покладаються оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності й недоторканості [9]. Захист суверенітету та територіальної цілісності України, забезпечення її економічної й інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави.

Якщо на момент прийняття Конституції України, ЗУ «Про оборону», ЗУ «Про Збройні Сили України» оборона України полягала в захисті суверенітету, терито-

ріальної цілісності та недоторканності України від воєнного нападу лише ззовні, то сьогодні, як ми бачимо, такі загрози можливі і зсередини. Тимчасова окупація Російською Федерацією (далі – РФ) частини території України, розпалювання збройного конфлікту в східних регіонах України, руйнування системи світової та регіональної безпеки й принципів міжнародного права зумовили перегляд та уточнення доктринальних положень щодо формування й реалізації воєнної політики України. Як показав світовий досвід інших країн, війни у В'єтнамі, Афганістані, Іраку, Сербії, Сирії за останні 60 років з іррегулярними методами збройної боротьби стали домінуючими. Анексія Криму, воєнна кампанія на Донбасі стали прикладом нашої держави. Протидія супротивнику в умовах сучасного конфлікту потребувала розвитку спеціального компоненту – сил спеціальних операцій із визначенням функцій ЗСУ для забезпечення стримування збройної агресії проти України, відсічі ЗСУ в разі вторгнення або нападу не лише *іншої* держави на територію України, а й *окупації або анексії* частини території України (абзаци 4–5 ст. 1 ЗУ «Про Збройні Сили України») [9].

Прагнення українського народу до європейського майбутнього, окупація частини території держави, розв'язання воєнної агресії на Сході України, намагання агресорів зруйнувати єдність демократичного світу, підірвати основи міжнародної безпеки й міжнародного права, уможливлення безкарного застосування сили на міжнародній арені, інші докорінні зміни в зовнішньому та внутрішньому безпековому середовищі України зумовили необхідність створення нової системи забезпечення національної безпеки України та створення ефективного сектора безпеки й оборони України (п. п. 3.1–3.2, абз. 1 п. 4.2 Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України», ч. 5 ст. 4 Указу Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року «Про нову редакцію Воєнної доктрини України») [10; 11; 12].

Інспірований збройний конфлікт визначився як загроза воєнній безпеці України з намаганням відокремити від України адміністративно-територіальні одиниці в східних і південних регіонах за участю не передбачених законом збройних формувань, локалізація й нейтралізація яких потребувала залучення засобів і сил ЗСУ. Однак в обороні держави поряд із ЗСУ беруть участь також інші військові формування, відповідні правоохоронні органи в межах своїх повноважень. Хоча суб'єктами забезпечення національної безпеки є ЗСУ, СБУ, Служба зовнішньої розвідки України, Державна прикордонна служба України, інші військові формування, утворені відповідно до законів України, законодавець в один ряд ставить суто військове формування ЗСУ, правоохоронні органи спеціального призначення, інші військові формування із зазначенням існування воєнної організації держави як сукупності органів державної влади, військових формувань, безпосередньо спрямованих на захист національних інтересів України від зовнішніх і внутрішніх загроз, водночас не включаючи до їх складу правоохоронні органи та не визначаючи їх як окремий суб'єкт національної безпеки. Не занурюючись у детальний аналіз і дослідження проблемних питань воєнної організації держави, її структури, органів, які виходять за межі тематики нашого дослідження, звернемо увагу лише на окремі її положення, необхідні для нашого аналізу.

Актуальними воєнними загрозами для України сьогодні Воєнна доктрина України визначає збройну агресію, порушення територіальної цілісності України, нарощування військової потужності РФ у безпосередній близькості до державного кордону України, активізацію спеціальними службами РФ розвідувально-підривної діяльності в Україні з метою дестабілізації внутрішньої соціально-політичної обстановки в Україні, діяльність на території України не передбачених законом збройних формувань із підтримкою їх ззовні. Для забезпечення обороноздатності України на рівні, достатньому для запобігання виникненню збройного конфлікту (а в разі збройного конфлікту – для його локалізації й нейтралізації), Україна не виключає можливість застосування воєнної сили із залученням ЗСУ, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державної спеціальної служби транспорту, інших військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення. В умовах, що склались через агресивні дії РФ в Автономній Республіці Крим і місті Севастополі, через інспірування, підтримку нею сепаратистського руху в східних регіонах України, наша держава з одночасною підготовкою до оборони здійснює ведення бойових дій проти не передбачених законом збройних формувань [12].

Тимчасова окупація РФ частини території України, розпалювання Росією збройного конфлікту в східних регіонах України зумовили перегляд положень щодо участі ЗСУ та інших військових формувань за участю правоохоронних органів у внутрішньому збройному конфлікті держави. Окремі науковці негативно ставляться до застосування структурних елементів ЗСУ на території держави в будь-яких її формах і в будь-якому масштабі за відсутності зовнішніх загроз безпеці внутрішнього характеру, вважаючи це «розкішню», коли правоохоронні органи проґавили зародки створення, функціонування й розширення дії громадських організацій екстремістського, сепаратистського, терористичного спрямування, незаконних воєнізованих або збройних формувань, які здійснюють протиправну діяльність та створюють реальну чи потенційну загрозу суверенітету й територіальній цілісності України [13, с. 115]. Однак забезпечення державної безпеки та захист державного кордону України покладаються не лише на ЗСУ, а й на інші відповідні військові формування та правоохоронні органи держави. Забезпечення готовності держави, її економіки й суспільства до оборони та відбиття зовнішньої агресії в будь-яких формах і проявах (зокрема, у формі гібридної війни), підвищення рівня обороноздатності держави є ключовим пріоритетом політики національної безпеки. Воєнною доктриною визначається сектор безпеки й оборони, до складу якого входять як ЗСУ, так і інші військові формування, правоохоронні органи спеціального призначення, спрямовані на захист національних інтересів від зовнішніх і внутрішніх загроз національній безпеці України. Хоча аналіз законодавства дає змогу визначити, що цей сектор, відповідно, не є суб'єктом забезпечення національної безпеки з визначенням кола його повноважень в аналізованій сфері, проте загрози, які виникли в державі, сприяли необхідності застосування сил і засобів ЗСУ у вирішенні збройного конфлікту на Сході України.

Не зупиняючись на необхідності узгодження законодавства щодо тлумачення й використання різних понять, які регулюють дефініції національної безпеки

та її забезпечення відповідними суб'єктами, звернемось до положень, які визначають можливість залучення в разі виникнення внутрішніх загроз національній безпеці України ЗСУ, інших військових формувань, правоохоронних органів (правоохоронних органів спеціального призначення). Так, СБУ, Державна прикордонна служба України, Служба зовнішньої розвідки України як правоохоронні органи спеціального призначення є суб'єктами забезпечення національної безпеки, як і ЗСУ. Беручи активну участь у реалізації завдань воєнної політики України з локалізації й нейтралізації воєнно-політичної кризи в східних регіонах держави, запобігаючи її переростанню в масштабну збройну агресію, а також із метою ліквідації не передбачених законом збройних формувань і відновлення повного контролю державного кордону України правоохоронні органи України, ЗСУ, інші військові формування з боку держави перебувають не в рівних умовах щодо наявної системи особливих заходів державного захисту від перешкоджання виконанню покладених на них законом обов'язків і здійснення наданих прав, від посягань на їх життя, здоров'я, житло й майно у зв'язку зі службовою діяльністю. Захищаючи своїх громадян від сепаратистських проявів на Сході України, стримуючи збройну агресію проти нашої держави, забезпечуючи із застосуванням наявних сил і засобів виконання завдань щодо припинення діяльності незаконних воєнізованих (збройних) формувань (груп), терористичних організацій, військовослужбовці ЗСУ та інших військових формувань, які залучені для локалізації цього конфлікту нарівні з військовослужбовцями правоохоронних органів, зокрема, спеціального призначення, піддають своє життя, здоров'я та майно загрози у зв'язку з виконанням своїх службових обов'язків, зазнають впливу й перешкоджання виконанню покладених на них законом обов'язків і здійснення наданих прав.

До виникнення воєнних загроз національній безпеці з реалізацією можливого збройного конфлікту всередині держави питання залучення ЗСУ та інших військових формувань усередині держави виключало необхідність визнання доцільності встановлення щодо них особливих заходів державного захисту. Соціально-правовий захист військовослужбовців здійснювався відповідно до чинного законодавства. Проте нормативна зміна акцентів у захисті національних інтересів України не лише від зовнішніх, а й від внутрішніх загроз потребує відповідних кроків також у захисті її суб'єктів. Тому, на нашу думку, забезпечення особливими заходами державного захисту військовослужбовців ЗСУ та інших формувань, які безпосередньо здійснюють захист національних інтересів України від внутрішніх загроз, беруть участь у виконанні завдань щодо припинення діяльності незаконних воєнізованих чи збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп і злочинних організацій на території України, буде справедливим. Крім того, це положення дасть можливість забезпечувати безпеку таких осіб і під час відбування покарання в місцях позбавлення волі з дотриманням правила окремого утримання від інших категорій засуджених.

Висновки. Досліджуючи питання визнання необхідності нормативного врегулювання системою особливих заходів державного захисту військовослужбовців як суб'єктів національної безпеки, пропонуємо визначити їх як таких, які відповідно до чинного законодавства здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції

та беруть участь у виконанні завдань щодо припинення діяльності незаконних воєнізованих чи збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп і злочинних організацій на території України, у захисті національних інтересів України від внутрішніх загроз, забезпечуючи національну безпеку України, а отже, підпадають під дію системи особливих заходів державного захисту.

З метою забезпечення безпеки цих осіб під час відбування покарання, пов'язаного з позбавленням волі, як таких, що раніше здійснювали правоохоронні функції, необхідно нормативно врегулювати їх окреме утримання від інших категорій осіб.

Література

1. Про Концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України : Указ Президента України від 8 листопада 2012 р. № 631/2012 // Офіційний вісник Президента України. – 2012. – № 31. – С. 12. – Ст. 750.
2. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25 березня 1992 р. № 2232-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2232-12/print1448440898172359>.
3. Про затвердження Інструкції про порядок розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі : Наказ Міністерства юстиції України від 8 лютого 2012 р. № 222/5 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 14. – С. 147. – Ст. 524.
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України» : Указ Президента України від 14 березня 2016 р. № 92/2016 // Офіційний вісник Президента України. – 2016. – № 10. – С. 3. – Ст. 195.
5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/3781-12>.
6. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України : Закон України від 7 березня 2002 р. № 3099-ІІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3099-14>.
7. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України : [навч. посібник] / [В.С. Ковальський, В.Т. Білоус, С.Е. Демський та ін.] ; відп. ред. Я.В. Кондратьєв. – К. : Юрінком Інтер, 2002. – 320 с.
8. Організація судових та правоохоронних органів : [підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / [І.Є. Марочкін, Н.В. Сібільова, В.П. Тихий та ін.] ; за ред. І.Є. Марочкіна, Н.В. Сібільової. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : Одиссей, 2011. – 376 с.
9. Про Збройні Сили України : Закон України від 6 грудня 1991 р. № 1934-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>.
10. Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України : Указ Президента України від 14 березня 2016 р. № 92/2016 // Офіційний вісник Президента України. – 2016. – № 10. – С. 3. – Ст. 195.
11. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 26 травня 2015 р. № 287/2015 // Офіційний вісник Президента України. – 2015. – № 13. – С. 50. – Ст. 874.
12. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року «Про нову редакцію Воєнної доктрини України» : Указ Президента України від 24 вересня 2015 р. № 555/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/5552015-19443>.
13. Скиба П.П. «Будівництво і розвиток» Збройних Сил України, або Як пройти шлях від воєнної організації держави до з'єднання / П.П. Скиба. – Славута, 2013. – 269 с.

Анотація

Ніколаєнко Т. Б. Окремі проблеми відбування покарання у вигляді позбавлення волі щодо військовослужбовців. – Стаття.

Статтю присвячено дослідженню питань визнання необхідності нормативного врегулювання системою особливих заходів державного захисту забезпечення безпеки військовослужбовців під час відбування покарання в місцях позбавлення волі.

Ключові слова: система особливих заходів державного захисту, військовослужбовці дисциплінарного батальйону, військовослужбовці як суб'єкти національної безпеки, забезпечення безпеки, позбавлення волі.

Аннотация

Николаенко Т. Б. Некоторые проблемы отбывания наказания в виде лишения свободы в отношении военнослужащих. – Статья.

Статья посвящена исследованию вопросов признания необходимости нормативного урегулирования системой специальных мер государственной защиты обеспечения безопасности военнослужащих во время отбывания наказания в местах лишения свободы.

Ключевые слова: система специальных мероприятий государственной защиты, военнослужащие дисциплинарного батальона, военнослужащие как субъекты национальной безопасности, обеспечение безопасности, лишение свободы.

Summary

Nikolaienko T. B. Some issues of enduring the punishment in the form of deprivation of freedom by military. – Article.

The article deals with the issues of recognition the necessity of the standard regulation of enhancing security for military while enduring the punishment in places of freedom deprivation by system of special measures on state protection.

Key words: system of special measures on state protection, penal battalion military, military as homeland security actors, enhancing security, deprivation of freedom.